

การสำรวจหาจำนวนสุนัขที่มีเจ้าของ, ประเทศไทย, ๒๕๒๒-๒๕๒๓

ใน พ.ศ.๒๕๒๒ - พ.ศ.๒๕๒๓ โครงการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ดำเนินการ
 สุ่มสำรวจหาจำนวนสุนัขที่มีเจ้าของตามบ้านใน ๑๗ จังหวัด โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างและคัด
 เลือก ๑ เขต คือ กรุงเทพมหานคร การสุ่มสำรวจในจังหวัดนั้นได้ขอความร่วมมือจาก
 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย หรือสำนักงานผดุงครรภ์ ช่วยสำรวจโดยการสอบ
 ถามตามบ้านตั้งแต่หมายเลข ๑ ถึง ๕๐ ของแต่ละหมู่บ้าน พร้อมกันนั้นถ้ามีวัดอยู่ในเขตใกล้เคียงก็ขอให้สอบถามจำนวนสุนัขเลี้ยงของวัดนั้น ๆ ด้วย ผลของการสุ่มสำรวจใน ๑๗ จังหวัด
 ได้จำนวน ๔๕,๙๗๘ หลังคาเรือน จำนวนสุนัขตัวผู้ ๔๒,๒๘๕ ตัว ตัวเมีย ๓๐,๑๖๑ ตัว
 รวมทั้งสิ้น ๗๒,๔๔๖ ตัว ค่าเฉลี่ยของสุนัข ๑.๕๘ ต่อ ๑ หลังคาเรือน สำรวจวัดได้ ๕๗๕ วัด
 มีสุนัขตัวผู้ ๒,๓๐๐ ตัว ตัวเมีย ๑,๙๙๖ ตัว รวมสุนัข ๔,๒๙๖ ตัว ค่าเฉลี่ยต่อวัด ๑ วัด
 มีสุนัข ๗.๔๗ ตัว หลังจากการสุ่มตัวอย่างเสร็จสิ้นก็ได้ทำการสำรวจซ้ำเพื่อหาความคลาด
 เคลื่อน เนื่องจากงบประมาณจำกัด ได้ทำการตรวจสอบซ้ำได้ ๔ จังหวัด ซึ่งผลปรากฏว่าการ
 สำรวจโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่จากฝ่ายโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน สำรวจ
 ได้ผลใกล้เคียงกัน คือประมาณ ๑.๕๘ ตัว ต่อ ๑ หลังคาเรือน การคำนวณหาจำนวนสุนัข
 ของจังหวัดโดยใช้ค่าเฉลี่ย ๑.๕๘ ไปคูณจำนวนหลังคาเรือนที่มีอยู่ ถ้ามีหมู่บ้านอิสลามก็หัก
 หมู่บ้านอิสลามออก ปรากฏว่าจากการสำรวจโดยวิธีนี้ จำนวนสุนัขที่มีอยู่ในช่วงการสำรวจใน
 ๗๑ จังหวัด ยกเว้นเขตกรุงเทพมหานครมีสุนัขที่มีเจ้าของประมาณ ๔,๘๒๗,๕๕๑ ตัว จำนวน
 สุนัขวัด ๑๙๕,๕๖๕ ตัว รวมทั้งสิ้น ๕,๐๒๓,๑๑๖ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการสำรวจสุนัขมี
 เจ้าของทุกเขต (บ้านและวัด) ได้ ๗๖๑,๕๔๗ ตัว รวมทั้งสิ้นมีสุนัขทั่วประเทศ ๕,๗๘๔,๐๖๓ ตัว
 ผลพลอยได้-ในการสำรวจครั้งนี้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในเขตกรุงเทพมหานครประชาชนไม่นิยม
 เลี้ยงสุนัขซึ่งแตกต่างกว่าบ้านในชนบท ซึ่งเลี้ยงสุนัขกันทุกบ้านที่สำรวจ และถ้าจะเลี้ยง ชอบ
 เลี้ยงสุนัขตัวผู้

(บทคัดย่อ)

ภัทรพร ชำนาญกิจ, วราห์ มีสมบุรณ์, พลายยงค์ สการะเศรณี,
 อภิรมย์ พารักษา กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรคติดต่อ
 กระทรวงสาธารณสุข